

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2416/2022
01.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиле малолетне АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., коју заступа пуномоћник Никола Јасика адвокат из ..., против тужених ВВ из ... и малолетног ГГ из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ..., коју заступа пуномоћник Наташа Стојановић адвокат из ..., ради оспоравања очинства, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 12/2020 од 20.01.2020. године, у седници одржаној 01.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 12/2020 од 20.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П2 34/2018 од 28.10.2019. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле да се утврди да ДД из ... није биолошки отац малолетног ГГ, рођеног ...2017. године у ..., те да се наложи матичару Општине Сремска Митровица да у МК рођених за матично подручје Сремска Митровица, под текућим бројем .. за годину 2017, спроведе ову чињеницу, као и да се обавезу тужени да солидарно малолетној тужилји накнаде трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од извршности. Ставом другим изреке, тужилја је обавезана да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 12/2020 од 20.01.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиле и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилја је изјавила ревизију из свих законских разлога, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиле дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП у вези члана 208. Породичног закона, испитао је побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени мал. ГГ рођен је ...2017. године у ... од мајке ВВ и оца ДД. Рођење детета је уписано у МК рођених за матично подручје Сремска Митровица, под текућим бројем .. за годину 2017. ДД уписан је као отац детета, будући да је у време рођења детета био у браку са мајком детета ВВ, који је закључен ...2017. године у ... . Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 441/2018 од 12.03.2019. године, која је постала правноснажна 11.04.2019. године, тај брак је поништен. У предмету одређивања личног имена детету (коме родитељи нису у законском року одредили име), пред Центром за социјални рад Рума, сачињен је записник 20.12.2017. године у коме је констатовано да је ВВ дана ...2017. године дала изјаву којом је одредила име детету – ГГ и као оца детета означила ЂЂ (са којим је претходно била у браку), те да је исти сагласан да се упише као отац, али да је приликом давања изјаве заборавила да каже да је ...2017. године закључила брак са ДД из ..., а да се породила ...2017. године. Одредила је да дете носи презиме ВВ, по њеном презимену, а након тога 12.03.2018. године у Центру за социјални рад у Инђији, ДД, је дао изјаву да је у браку са ВВ, која је ...2017. године родила мушко дете, треће по реду, коме није уписан отац нити је одређено лично име, те да је мајка детету дала име ГГ, а презиме ВВ и да је он сагласан са именом и презименом јер и старија деца носе исто презиме. На основу датих изјава решењем Центра за социјални рад Рума од 15.03.2018. године, мушком малолетном детету рођеном ...2017. године у Сремској Митровици од мајке ВВ и оца ДД, одређено је лично име ГГ, а презиме ВВ, те је констатовано да су са тим сагласни родитељи. ДД је преминуо ...2018. године у ... и решењем Јавног бележника од 20.05.2019. године, одређен је прекид поступка за расправљање његове заоставштине до правноснажног окончања поступка у овој парници. Тужиља, мал. АА рођена је ...2008. године у ... од мајке ББ и оца ДД.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили тужбени захтев, налазећи да је очинство сада пок. ДД уписано у МК рођених за малолетно дете ГГ, на основу законске претпоставке да се оцем детета које је рођено у браку сматра муж мајке детета, па како очинство мушкарца који је уписан у МК рођених као отац детета, у смислу члана 56. став 1. и 2. Породичног закона, могу оспоравати дете, мајка, муж мајке и мушкарац који тврди да је отац детета, ако истом тужбом тражи и утврђивање свог очинства, то тужиља као законски наследник мушкарца који је уписан у МК рођених као отац детета, није активно легитимисана у овој парници будући да наследници у смислу члана 254. став 1. истог закона, могу само наставити већ започети поступак ради оспоравања очинства. Поред тога овде није реч о тужби за поништај изјаве о признању очинства из члана 253. ПЗ будући да изјава коју је сада пок. ДД дао у Центру за социјални рад, по својој садржини не представља изјаву о признању очинства, већ сагласност да се малолетном детету одреди лично име и презиме.

Према члану 45. став 1. и 4. Породичног закона оцем детета које је рођено у браку сматра се муж мајке детета. Оцем детета које је рођено ван брака сматра се мушкарац чије је очинство утврђено признањем, односно чије је очинство утврђено правноснажном судском пресудом. Очинство мушкарца који је уписан у МК рођених као отац детета – може бити оспорено, а право на оспоравање очинства имају: дете, мајка, муж мајке и мушкарац који тврди да је отац детета, ако истом тужбом тражи и утврђивање свог очинства (члан 56. став 1. и 2. наведеног закона). Право на тужбу у спору о материнству и очинству не прелази на наследнике, већ наследници тужиоца могу наставити већ започети поступак ради утврђивања да је постојао основ за утврђивање или оспоравање очинства, односно ради поништаја признања очинства (члан 254. став 1. и 2. наведеног закона).

Сагласно наведеним одредбама материјалног права и утврђеном чињеничном стању, правилно је становиште нижестепених судова да тужила као законски наследник мушкарца који је уписан у МК рођених као отац туженог мал. ГГ, на основу члана 45. став 1. Породичног закона, нема право на тужбу ради оспоравања очинства тог лица, које није за живота поднело тужбу за оспоравање очинства.

Неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права и указивање да тужила има право и правни интерес на подношење тужбе на основу члана 253. Породичног закона, будући да је брак ВВ и ДД поништен правноснажном пресудом, те да је присутна наследна конкуренција између тужиле и малолетног ГГ. Наведена одредба закона односи се на тужбу ради поништења признања очинства, што овде није случај, јер је очинство сада пок. ДД, уписано у МК рођених за мал. ГГ на основу законске претпоставке да се оцем детета које је рођено у браку сматра муж мајке детета (члан 45. став 1. и 4.). Чињеница да је пресудом Основног суда Стара Пазова, Судска јединица Инђија П2 441/2018 од 12.03.2019. године, која је постала правноснажна 11.04.2019. године, поништен брак закључен између ДД и ВВ, нема правног дејства на тако уписано очинство јер по члану 30. наведеног закона, брак престаје поништењем и разводом на дан правноснажности пресуде о поништењу, односно разводу. То значи да пресуда којом се поништава брак, производи иста правна дејства као и пресуда којом се брак разводи, те ништави и рушљиви бракови прозводе правне последице пуноважних бракова све до њиховог поништења (правноснажности пресуде о поништају брака).

Без утицаја су наводи ревизије којима се указује на члан 3. Конвенције о правима детета и члан 64. Устава РС и интерес туженог мал. ГГ да се утврди да је његов биолошки отац ТЂ, јер предмет тужбеног захтева није утврђивања очинства већ супротно, оспоравање очинства, при чему дете може поднети тужбу ради утврђивања, односно оспоравања очинства без обзира на рок.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић